

Nationaal Park
Dwingelderveld

Nationaal Park
Drents-Friese Wold

Holtingerveld

Overlegorgaan Drents-Friese Grensstreek op 6 maart 2025: Afspraken en Besluitenlijst

1. Opening en welkom

- De voorzitter geeft een terugkoppeling van de activiteiten die tussen de vergaderingen door zijn uitgevoerd.

2. Verslag van 14 november 2024

- Besluit: Het verslag van 14 november 2024 is zonder opmerkingen vastgesteld.

3. Mededelingen

- Conclusie: Het ministerie van LNV heeft besloten de extra middelen voor Nationale Parken in 2025 en 2026 via een Decentralisatie-uitkering aan de provincies over te maken.
- Afspraken:
 - Marjet Korf volgt Jan Gorter op in het kernteam namens de TBO's.
 - Alfred Schoenmaker maakt voortaan deel uit van het kernteam.
 - Symposium ter gelegenheid van het 25-jarig jubileum Nationaal Park Drents-Friese Wold is op 13 juni in Bakkeveen.

4. Concept ambitieplan

- Besluit: Het ambitieplan wordt verder uitgewerkt en in juni wordt een concreet concept verwacht.
- Afspraken:
 - Werkgroepen kunnen aanvullende opmerkingen geven ter verbetering van het ambitieplan.
 - De koppeling van de ambitie naar de vijf Rijksdoelen wordt scherper uitgewerkt in de volgende versie.
 - De werkgroep LCE zal de term "visie" aanpassen in het ambitieplan.
 - Het onderdeel (natuur) onderzoek moet verder uitgewerkt worden.
 - Verkennen of we een duidelijker grens van het werkgebied wenselijk vinden en dat agenderen voor het Overlegorgaan van juni.

5. Voortgang werkgroepen

- Afspraken:
 - Werkgroepen zullen concrete projectvoorstellen in april bespreken en van start gaan.
 - De werkgroep Strategische Communicatie zal de samenstelling en kaders bespreken in de eerste vergadering.
 - De werkgroep Duurzaam Toerisme zoekt nog (markt) vertegenwoordigers vanuit Fryslân en Natuurmonumenten.
 - De werkgroep Vitale Landbouw is in oprichting en er worden gesprekken gevoerd met agrarische ondernemers.

6. Proces en afstemming BestuursAdvies Commissie (BAC) en Programma Natuurlijk Platteland

- Conclusie: De BAC Zuidwest Drenthe wordt naar verwachting in juni ingesteld.
- Afspraken:
 - Er komt nog een bestuurlijk Benen Op Tafel overleg in april om de voorbereidingsnotitie te bespreken.

**Nationaal Park
Dwingelderveld**

**Nationaal Park
Drents-Friese Wold**

Holtingerveld

- De relatie en afstemming tussen het Overlegorgaan en de BAC wordt verder uitgewerkt.

7. Rekening 2024

Besluit: concept rekening voor kennisgeving aannemen

8. Begroting 2025 (deel 2)

Besluit: De begroting 2025 wordt vastgesteld met ruimte voor de secretaris en werkgroepen om projecten te starten.

9. Manifest Nationale Parken ter ondertekening

Besluit: Het manifest wordt op 14 april in Lelystad ondertekend door de voorzitter namens de Drents-Friese grensstreek.

10. Ontwikkelingen in de omgeving van het Nationaal Park

- Afspraken:
 - De landbouwkoers van Drenthe en Fryslân wordt verder uitgewerkt en te zijner tijd volgt verdere uitwerking rond de Nationale Parken.
 - De communicatie over stikstof en vergunningen wordt door anderen gedaan.

11. Ingekomen stukken

Voor kennisgeving aangenomen.

12. Collectebus

Afspraak: het rapport over waterkwaliteit van Natuurmonumenten wordt via het secretariaat aan iedereen toegestuurd.

13. Rondvraag en evaluatie vergadering

- Afspraken:
 - De transparantie van vergaderingen en communicatie met het publiek zal worden verbeterd.
 - Raadsleden worden beter geïnformeerd over toekomstige vergaderingen.

Belangrijke Data

- Volgende vergadering Overlegorgaan: 25 juni 2025 van 20.00 – 22.00 uur
- Nationale Parkendag – netwerkbijeenkomst: 23 mei 2025 middag
- Symposium 25 jaar Drents-Friese Wold Allartsoog: 13 juni 12.00-18.00 uur; Wandeling vooraf.
- Excursie: 17 oktober 2025 hele dag

De afspraken en besluitenlijst is gemaakt met hulp van Generatieve AI gebaseerd op het navolgende verslag.

Nationaal Park
Dwingelderveld

Nationaal Park
Drents-Friese Wold

Holtingerveld

Concept verslag Overlegorgaan Drents-Friese Grensstreek

Donderdag 6 maart 2025 | 09-11 uur | Gemeente Westerveld, Diever

Aanwezig: Hans Haerkens (voorzitter), Catrien Scholten (secretaris), Marjet Korf (Natuurmonumenten), Arend Steenbergen (LTO Noord), Minne Wiersma (Maatschappij van Weldadigheid), Petra Ellens (HISWA-RECRON), Alfred Schoenmaker (gemeente Westerveld), Jan Schipper (gemeente Midden-Drenthe), Egbert van Dijk (provincie Drenthe), Menko Groeneweg (provincie Fryslân), Gerrie Hempen (gemeente De Wolden), Sonja van der Meer (Het Drentse Landschap), Nicole Koks (Waterschap Drents-Overijsselse Delta), Tom Hartog (gemeente Weststellingwerf) en Elaine Sapulete (verslaglegging)

Afwezig: Matthijs de Vries (provincie Fryslân), Jan van Weperen (gemeente Ooststellingwerf), Hans Westra van Holthe (Drents Particulier Grondbezit), Dick Dijkstra (Recreatieschap), Els Dubbink (Staatsbosbeheer) en Niek vom Bruch (Landschapsbeheer Drenthe)

Gasten: Michael Walter (Provincie Drenthe), Henk Kusters (kwartiermaker BAC Zuidwest Drenthe).

Publieke tribune:

Bernhard Hanskamp (belangstellende), Geke Kiers (Raadslid gemeente Westerveld en commissielid in PS), Janny Mones (Raadslid gemeente Westerveld) en Alie Eiting Milieudefensie Westerveld.

1. Opening en welkom, vaststellen agenda

De voorzitter heet iedereen welkom. Hij dankt de gemeente Westerveld voor haar bereidheid de Raadszaal beschikbaar te stellen voor de vergadering van het Overlegorgaan.

De voorzitter heet een aantal nieuwe mensen in dit gezelschap bijzonder welkom. Marjet Korf – Natuurmonumenten opvolger van Jan Gorter, Els Dubbink – Staatsbosbeheer - opvolger van Wout Neutel; vandaag echter afwezig, Landschapsbeheer Drenthe is vandaag ook niet vertegenwoordigd. Menko Groeneweg – provincie Fryslân vervangt de gedeputeerde Matthijs de Vries, Michael Walter – Provincie Drenthe, versterkt de organisatie als projectontwikkelaar Nationale Parken. Verder nog een bijzonder welkom aan Henk Kusters. Hij zal bij agendapunt 6 een toelichting verzorgen.

Voorzitter: Het is een goede gewoonte om u mee te nemen in een blik achter de schermen om duidelijk te maken dat er op veel fronten het nodige gebeurt om resultaten te boeken. Er zijn voorzitters gemobiliseerd voor de werkgroepen; Bart Dijkstra – manager vakantiepark Noordster Dwingeloo, Minne Wiersma en Sonja van der Meer. Er zijn gesprekken gevoerd onder andere met gedeputeerde Egbert van Dijk. Er zijn meerdere keukentafelgesprekken gevoerd ter voorbereiding van de werkgroep vitale landbouw. Ook zijn er één-op-één-gesprekken gevoerd met alle nieuwe leden van het Overlegorgaan. Er is een overleg met het gebruikersplatform Drents-Friese Wold georganiseerd in Hoogersmilde. Er zijn twee symposia bijgewoond over Nationale Parken als ook een sessie over de nieuwe omgevingsvisie Drenthe. Ook heeft er een kennismakingsgesprek plaatsgevonden met de nieuwe directeur van IVN Mathijs ter Bork. Op 3 februari heeft er een kick-off bijeenkomst plaatsgevonden in Fluitenberg bij de

**Nationaal Park
Dwingelderveld**

**Nationaal Park
Drents-Friese Wold**

Holtingerveld

Schildhoeve met de smaakmakers van de werkgroepen. Want ook de leden van de werkgroepen moeten meegenomen worden in wat wij aan het doen zijn. Samen met Bernhard Hanskamp is de regio indringend verkend. Er heeft een kennismaking plaatsgevonden met Linda Böcker, lid MT-directoraat natuur en visserij van het ministerie LNV. Voorbereidingen getroffen voor een spannend symposium op vrijdag 13 juni in Bakkeveen ter gelegenheid van 25 jaar Nationaal Park Drents-Friese Wold.

2. Verslag 14 november 2024

Het verslag is zonder opmerkingen vastgesteld.

3. Mededelingen

- Het ministerie van LNV heeft besloten de beschikbare extra middelen voor Nationale Parken in 2025 en 2026 via een Decentralisatie-uitkering aan de provincies over te maken.
- Marjet Korf volgt Jan Gorter ook op in het kernteam namens de TBO's
- Alfred Schoenmaker maakt voortaan deel uit van het kernteam
- Vrijdag 13 juni symposium ter gelegenheid van de viering van het 25 jarig jubileum Nationaal Park Drents-Friese Wold – Binnenkort volgt er een save the date. De verwachting is 150-200 mensen locatie Bakkeveen, mooie congreslocatie in de gemeente Opsterland. Voorafgaand zal er een mogelijkheid zijn voor een wandeling door het gebied.

4. Concept ambitieplan

De vastgestelde houtskoolschets is omgezet naar een format voor het ambitieplan. Daarbij heeft het wat meer handen en voeten gekregen. Het ambitieplan is bedoeld als houvast voor ons. We verwachten in juni een concreet concept voor te kunnen leggen. De uitwerking ambitieplan is ook bedoeld als houvast voor de werkgroepen. Het is belangrijk dat werkgroepen, samengesteld uit deskundigen, mensen met kennis van een betreffend domein/sector, nog aanvullende opmerkingen kunnen geven ter verbetering van het ambitieplan. En mogelijk komen die opmerkingen ook vanuit gebruikersplatform naar ons toe. Die ruimte willen wij hen ook laten, voordat wij er iets definitiefs over gaan zeggen. Wij verwachten langs deze weg dat er draagvlak ontstaat, kwaliteit van de inbreng geborgd is en niet te vergeten commitment.

Marjet Korf: Het is mooi hoe de onderdelen over de werkgroepen zijn verdeeld en het zal ook zeker goed gaan werken. Zij heeft een vraag over natuuronderzoek, wat ook een doelstelling is van het Nationaal Park. In welke werkgroep komt dat terug? Er zijn projecten die daar ook mee te maken zullen hebben. Als voorbeeld heeft Natuurmonumenten een concreet projectvoorstel voor reptielenonderzoek. Vorig jaar was dat goedgekeurd, maar helaas niet uitgevoerd. Het staat nu niet op de begroting. Via welke werkgroep moet dat in gang worden gezet?

Alfred Schoenmaker: Is dit een project wat in het Overlegorgaan thuishoort? Volgens mij is het doel van dit Overlegorgaan wat anders dan het voorstel dat Natuurmonumenten nu doet.

Marjet Korf: Ik zoek juist waar het onderdeel Onderzoek is belegd want ik vind dat niet terug.

Catrien Scholten: Het doen van natuuronderzoek is altijd wel een onderdeel geweest van de doelen van het Nationaal park waarbij we wel strikt geweest zijn. Alles wat valt onder SKNL of andere opgaven hoort, - waar natuurorganisaties verplicht zijn onderzoek naar te doen -, valt daarbuiten. Maar soms zijn er onderzoeken die meer wetenschappelijk gericht zijn waar bijvoorbeeld populaties hier in het gebied

Nationaal Park
Dwingelderveld

Nationaal Park
Drents-Friese Wold

Holtingerveld

bijzonder zijn wat niet in die verplichte onderzoek categorie valt en waarvan we toch met elkaar zeggen om daar meer van te willen weten. Dan zou het vanuit nationaal park gefinancierd kunnen worden. Hoeveel geld wij daar in willen stoppen is aan het Overlegorgaan.

Egbert van Dijk: Er zijn ook onderzoeken vanuit natuurdoelanalyses bij de provincie. Moet het daar niet terugkomen even los van het nationaal park?

Marjet Korf: Vorig jaar is deze aanvraag gedaan maar toen was ik zelf nog niet hier bij betrokken. Destijds was het budget goedgekeurd door het Overlegorgaan. Door het verstrijken van de tijd kon hieraan geen uitvoering worden gegeven.

Minne Wiersma: Ik denk niet dat het in een van de werkgroepen past want dan zou het overal moeten. Vraag is hoe gaan we hiermee om?

Arend Steenberg: Er komen nog opnieuw beheerplannen over Natura2000 gebieden met soorten. Gaat het niet heel erg door elkaar lopen als we daar als NP wat mee gaan doen?

Gerrie Hempen: Wat is het doel van het onderzoek? Wanneer het nodig is om recreatiepaden aan te leggen, hebben we het dan nodig?

Voorzitter: We ronden deze discussie nu af. De argumenten zijn uitgewisseld. We zullen ons intern bezinnen hoe ons hiertoe te verhouden.

Menko Groeneweg: In het Nationaal Beleidsprogramma staan vijf doelstellingen die ook worden genoemd het in het ambitieplan. Ik mis de vertaling van onze eigen ambitie naar de vijf Rijksdoelen, omdat je je op enig moment ook moet verantwoorden naar het Rijk.

Voorzitter: In het verslag van de vorige vergadering staat met zoveel woorden vermeld dat wij die koppeling belangrijk vinden. In de volgende versie gaan we dat scherper uitwerken. Loopt deels ook via de werkgroepen.

Minne Wiersma: Op pagina 10 wordt er aangegeven dat er een gezamenlijke visie zal worden ontwikkeld. Dit is in de werkgroep besproken. De werkgroep is van zins om andere woorden te gebruiken, meer samen en van onderop ontstaan. We gaan een doorvertaling van de landschapsbiografie maken – daar nemen we de tijd voor. Het woord visie willen we minder lading geven. Hier ook graag de rest van het ambitieplan in aanpassen.

Gerrie Hempen: Aan de hand hiervan is de conclusie al dat voorbereiding in de werkgroep werkt. Ze heeft ook enkele opmerkingen van Dick Dijkstra meegekregen, die ze inbrengt.

Wat is de status van dit document op dit moment?

Voorzitter: We zijn onderweg naar een definitief ambitieplan voor de nationale parken in de Drents-Friese Grensstreek. Dit is een voortzetting van de houtskoolschets waar ook budget aan gekoppeld is. Het is bedoeld als kader/uitgangspunt voor de werkgroepen. Work in progress. Dit is nog niet definitief.

Gerrie Hempen: Wat is nu het gebied waar we het over hebben?

Voorzitter: Jan Schipper heeft de vraag de vorige keer ook gesteld. Zie antwoord op die vraag in de uitgedeelde bijlage.

Tom Hartog: Vanuit het verleden hebben wij gekeken naar de landschapsvisie. Het zou impact kunnen hebben op ongeveer een kwart van de gemeente Weststellingwerf. Als ik naar het concept ambitieplan kijk dan lijkt het erop dat gemeente Weststellingwerf hier niet meer mee te maken heeft.

Catrien Scholten: Wij hebben vaker bepleit dat het heel erg behulpzaam zou kunnen zijn als wij met elkaar een soort van gebiedsbegrenzing afspreken. Alleen daarover hebt u met elkaar altijd gezegd dat willen wij niet en dat gaan wij niet doen. Voor de landschapsbiografie hebben de opstellers destijds om

Nationaal Park
Dwingelderveld

Nationaal Park
Drents-Friese Wold

Holtingerveld

een afbakening van het te beschrijven gebied gevraagd. Dat is toen ruim genomen, om geen landschappelijke relaties tussen de Nationale Parken en de omgeving te missen. Destijds is er redelijk pragmatisch en ruim een grens gekozen, die samenliep met snelwegen/spoorlijnen – waarmee in Friesland de N381, N351 en A32 als grens voor het te beschrijven gebied gekozen is. Uit de beschrijving in de landschapsbiografie, blijkt de Lindevallei een ander type landschap/ecologisch systeem te vertegenwoordigen. Die laten we daarom verder buiten beschouwing.

Voorzitter: We willen een boost geven aan het gebied, dan is de betrokkenheid van Weststellingwerf wel van belang. Suggesties voor aanpassingen teksten zijn nu gewenst. We willen graag de houding van “wat overkomt ons” voorkomen en zoeken naar een kans voor goede aansluiting.

Gerrie Hempen namens Dick Dijkstra: Op pagina 9 wordt als onze grootste doelgroep genoemd “de recreanten”. Deze recreanten zijn vooral ook eigen inwoners, die dicht bij huis ruimte voor recreatie nodig hebben. Recreatieruimte is nodig voor onthaasten, gezondheid en om ambassadeur te zijn voor hun eigen woonomgeving.

Voorzitter: Er is nu alle ruimte voor werkgroepen om recreanten (toeristen en bewoners) verder uit te werken.

Gerrie Hempen: Op pagina 11 staat dat we ruimte geven aan recreatie(ondernemers) om die streekeigen kwaliteiten te verzilveren (zonder de waarde ervan op lange termijn aan te tasten). Dat kan verkeerd opgevat worden. Er volgt nog een tekstuele check op woordgebruik.

Menko Groeneweg: Naar aanleiding van de vraag over begrenzing; hij weet uit ervaring in een ander nationaal park – Het helpt zeer om als nationaal park wel zelf duidelijk te maken wat je grens is. Vooraf duidelijkheid geven voorkomt ook een hoop gedoe later in het proces.

Voorzitter: We gaan er zorgvuldig naar kijken om voor de volgende vergadering de gewenste duidelijkheid te bieden. .

Catrien Scholten: Is het een idee om iedere werkgroep te vragen over welk gebied zij het zouden willen hebben vanuit dat deelbelang? Per werkgroep kan dat ook nog verschillend zijn. Ik kan me voorstellen dat vanuit landschap of cultuurhistorie een andere grens gewenst is dan bijvoorbeeld vanuit de recreatie of zelfs communicatie. We kunnen de gewenste grens als bespreekpunt de volgende keer agenderen.

Voorzitter: In goede afstemming met elkaar komen we hieruit. Laten we mettertijd ook duidelijk communiceren waarom we hiervoor kiezen. Laten we ons evenzeer bewust zijn dat we in ons ambitieplan voor gedefinieerd gebied een kwaliteitsslag willen maken waarin bewoners, jongeren, ondernemers en recreanten meerwaarde zullen ervaren en onderkennen.

Minne Wiersma: Een praktische vraag. Op z’n vroegst komen werkgroepen in juni met voorstellen voor projecten. Als je niet oppast is het jaar voorbij. We zouden wel graag naar een pragmatische oplossing willen voor laaghangend fruit projecten om alvast te beginnen.

Voorzitter: Verdeling van het geld wordt geadresseerd bij agendapunt 8.

Gerrie Hempen: Ik heb nog een aantal kleine opmerkingen, mag ik die mailen?

Voorzitter: Ja, dat mag naar Catrien Scholten.

Conclusie:

We zijn tevreden met waar we nu staan. Er gebeurt veel voor/achter de schermen. Het is belangrijk dat het Overlegorgaan de vinger aan de pols houdt. Borg de voortgang die gemaakt wordt. We weten elkaar

Nationaal Park
Dwingelderveld

Nationaal Park
Drents-Friese Wold

Holtingerveld

beter te vinden. De gedachtewisseling binnen het Overlegorgaan draagt bij aan gemeenschappelijke noties, opvattingen en acties.

5. Voortgang werkgroepen

Voorzitter: We hebben van bijna alle werkgroepen een eerste verslag gezien. Fijn om op te merken dat er goede verslagen zijn en kundige mensen zijn gemobiliseerd. De bijeenkomsten zijn gestart; niet iedereen is op hetzelfde moment gestart maar onderweg aansluiten is mogelijk. Er is een kick-off geweest om aan te geven dat we het anders gaan doen. Vanuit de nieuwe dynamiek gaat de vergadering van het Overlegorgaan ook anders ingevuld worden. Ik geef het podium graag aan de voorzitters van de werkgroepen.

Sonja van der Meer (voorzitter werkgroep Strategische Communicatie): De werkgroep strategische communicatie is nog niet bij elkaar gekomen. Bij de stukken hebben jullie het verslag kunnen zien van de werkgroep C&E. Daar is uitgebreid gesproken over de gewijzigde opzet. Het heeft een aantal vragen opgeroepen met name ook over hun eigen positie. Wat is de plek van de werkgroep C&E in het nieuwe organisatieschema? We hebben het idee dat de werkgroep strategische communicatie boven andere groepen moet staan omdat strategische communicatie overal over gaat. We zijn nog op zoek naar de kaders voor het Strategisch communicatieplan – is dat het ambitieplan of moet er nog een meer BIP-achtig plan komen.

Voorzitter: Er is recent overleg hieromtrent geweest met voorzitter-secretaris Overlegorgaan en coördinator C&E en voorzitter werkgroep strategische communicatie. .

Minne Wiersma (voorzitter werkgroep LCE): Er zijn inmiddels twee bijeenkomsten van de werkgroep Landschap, Cultuurhistorie en Erfgoed (LCE) geweest. We denken dat er voortgang/urgentie besef is want het is een relatief grote groep. Alle gemeentes zijn vertegenwoordigd, 4 TBO, IVN, DPG, LBD. We misten in de eerste bijeenkomst nog een aantal sectoren. De agrarische sector is ingelost door toevoeging van Agrarisch Natuur Drenthe en daarnaast vanuit de Vereniging Agrarische Belangen Oorden en Parten. Provincies en waterschap sluiten nog aan. Een goede verbinding met andere werkgroepen o.a. vitale landbouw – is nodig. We zoeken nog hoe dat goed te verbinden. We zoeken ook nog naar wat de opgave is en wat we gaan doen. Er ontstaat groeiend enthousiasme over dit bijzondere gebied, met hechte gemeenschappen en sterke agrarische en toeristische sectoren. We willen een kader van bovenaf bieden, maar vooral ook van onderop initiatieven laten ontstaan. De startnotitie wordt verder uitgewerkt. Deze notitie komt in juni in Overlegorgaan. Iedere deelnemer komt met een concreet projectvoorstel in april, om te bespreken en van start te gaan. We zoeken ook naar alternatieve financiële bronnen. Minne is nog voorzitter. Niek von Bruch (directeur Landschapsbeheer Drenthe) neemt in de loop van het jaar de fakkel over. .

Arend Steenbergen: De vertegenwoordiging via AND en 'Oorden en Parten' is prima. Hij adviseert op een bredere manier te kijken naar mensen die het gebied kennen. Er is ook een categorie agrarische innovatieve ondernemers die past in het landschap.

Minne Wiersma: We willen aantrekkelijk zijn voor jongere agrarische ondernemers die een toekomstige plek in het gebied willen houden. Het stond in de tekst wat ongelukkig verwoord.

Michael Walter (secretaris van de werkgroep Duurzaam Toerisme): We hebben het met name gehad over doelstelling, samenstelling en werkwijze van de werkgroep. We hebben vastgesteld dat wij nog

Nationaal Park
Dwingelderveld

Nationaal Park
Drents-Friese Wold

Holtingerveld

vertegenwoordigers missen vanuit Fryslân, Natuurmonumenten en een ondernemer uit Fryslân. Dit zou op korte termijn een mooie aanvulling zijn. De startnotitie is voor ons nog niet SMART genoeg. Dit wordt met een kleine groep voorbereid. Ook wij hebben projecten op de plank liggen waar we graag mee aan de slag willen.

Voorzitter: Ik vind wel dat er fors meer ondernemers juist in deze werkgroep dienen te participeren. Ik wil desgewenst hierin behulpzaam zijn.

De werkgroep vitale landbouw is in oprichting. De voorzitter voert meerdere (keukentafel)gesprekken met agrarische ondernemers, Gebiedscoöperatie ZW Drenthe, LTO, AND en een aantal boeren/boerinnen die een bijdrage willen leveren. We willen ook ons voordeel doen met de landbouwvisie Zuidwest Drenthe. Vitale landbouw is integraal onderdeel van onze opgave. Het slagen staat of valt met de deelname van herkenbare vertegenwoordigers uit de sector, bereidheid om 'om te denken' en de formulering van gedragen concrete voorstellen.

Alfred Schoenmaker: Draagvlak voor activiteiten in de natuur is op dit moment bij de raadsleden in Westerveld dalend. Dat heeft niks te maken met de agenda van het Overlegorgaan. Het gaat bijvoorbeeld over een fietspad wat dicht gaat, hondenlosloopgebied dat verdwijnt bij Havelte. Dat lijkt heel klein maar het ondermijnt ons proces. Overleg met inwoners wordt een dag later vervolgd met de plaatsing van bordjes door mensen die niet op de hoogte zijn. Hij wil graag een afspraak met Natuurmonumenten.

Marjet Korf: Ik ken de casus niet precies maar er staat een afspraak voor volgende week.

Alfred Schoenmaker: Keuzes maken is niet het punt. De communicatie over en weer moet echt beter.

6. Proces en afstemming BestuursAdvies Commissie (BAC) en Programma Natuurlijk Platteland

Henk Kusters: Goed om te zien dat er nu weer energie in de groep zit en er een concept-ambitieplan ligt. Hij stelt zich voor. Henk heeft eerder gewerkt bij de Dienst Landelijk Gebied en is wethouder geweest bij de gemeente Noordenveld. Sinds 2022 werkt hij als zelfstandig adviseur. De provincie heeft hem nu gevraagd om een verkenningronde voor de BAC Zuidwest Drenthe te maken. Hij vindt dat als er een BAC gaat komen, dan gekeken moet worden wat willen de partijen en wat is goed voor het gebied. Hij is een gespreksleider voor de informatiebijeenkomsten en een verkenner richting de BAC. Er zijn 8 deelgebieden in het PNP. Bij een aantal gebieden draait er al een BAC. Er is een ronde gemaakt langs bestuurders. De gesprekken zijn waardevol omdat die open waren. De oogst: er is behoefte aan een BAC. Bestuurders vinden elkaar alleen incidenteel als er een casus of incident is. Het bredere afwegingskader wordt gemist. Het moet wel zorgvuldig gedaan worden. In de verkenning is gekeken naar wat zijn de opgaven, waar moeten die landen. Wat betekent dat voor een BAC aan bevoegdheden en instrumenten. Wat moet de samenstelling zijn en waar gaat de BAC zich wel en niet mee bezig houden. En ook wat is de relatie met het Overlegorgaan. Bij het in beeld brengen van de opgaven, viel hem op dat ook bestaande opgave NNN niet scherp zijn voor iedereen. Dat wordt verwerkt in een voorbereidingsnotitie. In april staat een bestuurlijk 'Benen Op Tafel' overleg gepland. Daar wordt de voorbereidingsnotitie besproken. Als er overeenstemming is, moet dat leiden tot instelling van de BAC Zuidwest Drenthe in juni.

Er zijn nog een aantal aandachtspunten. De vraag of de Reest bij Zuidwest hoort of juist een aparte BAC nodig heeft. Het advies van Henk Kusters is om de Reest apart te beschouwen. Verder speelt de vraag

Nationaal Park
Dwingelderveld

Nationaal Park
Drents-Friese Wold

Holtingerveld

over de samenstelling van de BAC. Iedereen een plek of per "geleding" een vertegenwoordiging. Zijn de opgaven per gebied duidelijk, hoe gaan we het gebiedsproces van onderaf invullen. Het belangrijkste is dat door iedereen gedeeld wordt dat voor een BAC commitment nodig is over de opgaven op hoofdlijnen (dat ontbreekt nu). Als dat helder is, kun je de gebieden in. Met de oogst uit het gebiedsproces kun je verder de goede dingen doen.

Begin april zal de landbouwvisie Zuidwest Drenthe officieel gepresenteerd worden. Het PNP+ (de opgaven van de BAC) gaan over water en natuur. Die opgaven kun je in dit gebied niet realiseren zonder iets met landbouw te doen. Ook het thema grond en de communicatie daarover is heel belangrijk.

Dat geldt ook voor de relatie met het Overlegorgaan. Het Overlegorgaan gaat hoofdzakelijk over draagvlak, balans, communicatie, educatie, voorlichting, recreatie en toerisme. De BAC gaat straks over de (her)inrichting, realisatie van de opgaven. Als we aan de slag gaan, moeten we wel van tijd tot tijd stilstaan bij wie wat doet. We dragen gezamenlijk verantwoordelijkheid voor het gebied. Het gebied is al prachtig en mag nog mooier worden. De BAC zal beginnen met de opgaven voor PNP en KRW. Er zijn nog aanvullende opgaven te verwachten vanuit het programma Toekomstgericht Landelijk Gebied Drenthe (TLGD). Maar we willen niet de huidige voortgang belemmeren. Dat is de uitdaging voor de nieuwe BAC. Het is de bedoeling vlak voor de zomervakantie de BAC officieel te benoemen. Tot zover de stand van zaken van dit moment.

Voorzitter: Dank voor de toelichting. De BAC zien we als "hard power" met duidelijke opgaven. Het Overlegorgaan is de "soft power" met het borgen van draagvlak, van betrokkenheid van onderop op onderscheidende domeinen (zie werkgroepen). Het Overlegorgaan en de BAC zijn communicerende vaten. Heel complementair. Er is regelmatige wederzijdse afstemming nodig.

7. Concept rekening 2024

In november waren we ronduit bezorgd of we de beschikbare financiële middelen volledig en goed konden aanwenden. De voorzitter stelt vast dat we met een 'positief' resultaat van zesduizend euro onszelf mogen complimenteren. Er is hoegenaamd geen geld blijven liggen.

8. Begroting 2025 (deel 2)

Bij de behandeling van de begroting in november 2024, is rekening gehouden met de nieuwe organisatiestructuur met werkgroepen. De werkgroepen zijn inmiddels voor een belangrijk deel aan de slag gegaan.

Daarnaast is het nuttig om een subsidieregeling te hebben, om ook via andere wegen initiatieven te stimuleren die ondersteunend zijn aan onze doelen. De regeling wordt via de provincie Drenthe geborgd, waarbij de regeling ook geldt in het gebied aan de kant van Fryslân.

Aan de hand van deze begroting geven we secretaris Overlegorgaan en de werkgroepen ruimte om naar bevind van zaken en goed gemotiveerd projecten dit voorjaar te laten starten. Als er meer voorstellen zijn dan gemandateerd budget, wordt dit in de juni vergadering aan het Overlegorgaan voorgelegd, samen met voorstellen die bijdragen aan meerdere beleidsdoelen (werkgroep overstijgend).

Met instemming van het Overlegorgaan wordt dit agendapunt vastgesteld.

**Nationaal Park
Dwingelderveld**

**Nationaal Park
Drents-Friese Wold**

Holtingerveld

9. Manifest Nationale Parken ter ondertekening

We hebben tot en met de vandaag (6 maart) de gelegenheid om onze reactie te geven. Dit zal ook direct na de vergadering gedaan worden. Het belangrijkste van dit Manifest is het actief betrekken van partijen die niet natuurlijk deel uitmaken van de Nationale Parken.

Gerrie Hempen: Akkoord. Wat is dat Natuurnetwerk gemeenten?

Catrien Scholten: Er zijn gemeenten die zelf natuurgronden bezitten. Vanuit deze gemeenten is een werkgroep. Zie ook: [Natuurnetwerk Gemeenten: Samen voor Professioneel Bos- en Natuurbeheer](#)

Arend Steenberg: Landelijk is LTO ondertekenaar van het manifest.

Marjet Korf: Natuurmonumenten zit ook landelijk aan tafel. Voor het verslag wil ik graag één opmerking maken: Natuurmonumenten zal in eigen gebieden z'n eigen huisstijl behouden.

Alfred Schoenmaker: Wat is de definitie van huisstijl?

Marjet Korf: Dat betekent dat het duidelijk is wie eigenaar is om zo ook te kunnen handhaven en NM heeft eigen z'n huisstijl.

Voorzitter: Op maandag 14 april wordt het Manifest in Lelystad ondertekend. De voorzitter zal dat namens de Drents-Friese grensstreek doen.

10. Ontwikkelingen in de omgeving van het Nationaal Park

Egbert van Dijk: De landbouwkoers zou in februari worden vastgesteld door Provinciale Staten van Drenthe, maar dankzij een staking van stemmen op een amendement is besluitvorming doorgeschoven naar de volgende vergadering. De Landbouwkoers richt zich op een krachtige landbouwsector in 2040 die bijdraagt aan voedselzekerheid in Europa en natuur en water in de omgeving. Drenthe zet in op doelsturing en is daarbij een voorbeeld voor de rest van Nederland. De Koers is via participatie tot stand gekomen en kan rekenen op veel draagvlak in de Staten. Landbouw is altijd onderdeel geweest van de Nationale Parken en blijft dat ook wat de provincie betreft. Maar we zullen wel met de landbouwsector in gesprek komen hoe ze meebewegen met klimaatverandering en hoe ze bijdragen aan kwaliteit van natuur, water, lucht en bodem.

Menko Groeneweg: De landbouwbeleidsbrief Fryslân is vastgesteld door Provinciale Staten. Er is ingezet op boerdiversiteit – de wijze van "boeren" is afhankelijk van de locatie van de boeren. In de beleidsbrief wordt ingezet op een landbouwhoofdstructuur –. Deze hoofdstructuur zal niet rond de nationale parken liggen. Uitwerking van de beleidsbrief volgt in een uitvoeringsagenda. Innovatie en ontwikkeling vindt Fryslân van belang. Maar wel integrale afweging van verschillende belangen; dat geldt voor beide provincies.

Egbert van Dijk: De noordelijke provincies werken ongeveer gelijk, maar je hebt wel verschillende omstandigheden. Voedselzekerheid in Europa en concurrentiepositie voor de sector vinden we van groot belang naast bijdragen aan de opgaven voor natuur, water, klimaat en bodem

Arend Steenberg: Er zijn grensoverschrijdende N2000 gebieden, waar Drenthe trekker van is. Is de provincie Fryslân daar op de goede manier bij betrokken?

Menko Groeneweg: De collegae weten elkaar goed te vinden. Ja, Fryslân is goed aangesloten.

Petra Ellens: Er staat ook iets over recente uitspraken van de rechter over forse beperkingen van afgegeven vergunningen als gevolg van stikstof.

Voorzitter: Het antwoord van de provincie is bijgevoegd. Wij hebben er ook mee te maken dat sommige gewenste acties nu niet door kunnen.

**Nationaal Park
Dwingelderveld**

**Nationaal Park
Drents-Friese Wold**

Holtingerveld

Egbert van Dijk: Daar is gisteren overleg in het Catshuis over geweest. Nederland zit op slot en dat wil niemand. Er wordt gekeken wat wel kan en hoe. Maar de mogelijkheden zijn zeer beperkt. Belangrijk is ook hoe wordt erover gecommuniceerd. Ook alle verduurzamingsprojecten liggen stil. Schoner werken wil men, maar kan nu niet omdat de vergunningen niet verleend kunnen worden. Het is wachten op nadere duiding van de rechter.

Voorzitter: We voeren hierover als nationale parken geen eigen communicatie.

11. Ingekomen stukken

Voorzitter: We zijn blij met de wijze van verslaglegging van de werkgroepen. Dat is goed voor inzage in hoe gesprekken verlopen.

Er zijn geen vragen over de ingekomen stukken.

12. Collectebus

Marjet Korf: Er is vandaag een rapport verschenen over de kwaliteit van water in 11 gebieden van Natuurmonumenten. Eén van die gebieden is het Holtingerveld. Verschillende media besteden aandacht aan het rapport. De uitkomsten zijn alarmerend in alle gebieden, dus ook in het Holtingerveld. Het onderzoek is geïnitieerd door NM, hierbij is het waterschap niet betrokken. Het rapport kan via het secretariaat gedeeld worden. Het bewaken van de kwaliteit van water in plassen in natuurgebieden is geen taak voor het waterschap. Natuurbeheerders hebben hier zelf een verantwoordelijkheid. .

13. Rondvraag en evaluatie vergadering

Nicole Koks: Goede vergadering. Ik ben benieuwd wat de gasten ervan vonden.

Gerrie Hempen: Niets voor de rondvraag maar sluit zich volledig bij Nicole aan. We zijn goed bezig en de complimenten ook aan de voorzitter.

Minne Wiersma: Het is een prima plek om hier te vergaderen.

Alfred Schoenmaker: Mooi dat we hier zijn. De gemeente is graag de volgende keer weer gastheer. Facilitaire ondersteuning zal extra aandacht krijgen.

Menko Groeneweg: Goede vergadering en mooi elan en ambities.

Publiek:

Mevrouw Alie Eiting van Milieudefensie Westerveld: Ik ben geïnteresseerd hoe het Overlegorgaan functioneert. De structuur is in ieder geval iets duidelijker geworden.

Bernard Hanskamp: Vergelijkbaar met Nationaal Park Drentsche Aa

Geke Kiers: raadslid Westerveld en commissielid in PS: Goede sfeer onderling. Kreeg op deze manier iets meer grip op het onderwerp. Jammer dat we geen stukken hadden. Ik zou de vergaderingen van het OO vaker willen volgen vanwege het belang van de te behandelen onderwerpen voor de gemeente Westerveld.

Janny Mones: Ik ben lid van de gemeenteraad van Westerveld. Het gaat vaak over ons, maar niet met ons. Draagvlak inwoners voor nationale parken verwerf je door dialoog. Voorkom gebrek aan draagvlak. De agenda heb ik pas gisteren van de griffie ontvangen. Misschien handig om raadsleden ook uit te nodigen. Ik zou het waarderen als de gemeenteraad op de hoogte blijft over toekomstige stappen. .

Nationaal Park
Dwingelderveld

Nationaal Park
Drents-Friese Wold

Holtingerveld

De voorzitter dankt iedereen voor de reacties. Ook dank aan de betrokken aanwezigen op de tribune. . Het is van belang om transparant te zijn. Via nieuwe gebruikersplatformen doen we een serieuze poging interactief te zijn en bewoners, jongeren en ondernemers beter te betrekken bij de agenda van het OO. Hoe we voortaan beter informatie ontsluiten en communiceren met het publiek is punt van aandacht. Wordt vervolgd.

Belangrijke data

Volgende vergadering Overlegorgaan	25 juni 2025 van 20.00 – 22.00 uur
Nationale Parken-dag – netwerkbijeenkomst	23 mei 2025 middag
Symposium 25 jaar Drents-Friese Wold Bakkeveen	13 juni 12.00-18.00 uur
Excursie	17 oktober 2025 hele dag

Bijlage: schriftelijke terugkoppeling van antwoorden op gestelde vragen tijdens vergadering Overlegorgaan van 14 november 2024.